

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Hankehaku: Vammaisten henkilöiden oikeuksien vahvistaminen YK:n vammaisyleissopimuksen mukaisesti

Hanketoiminnan konkreettinen sisältö ja alateemat

- Toiminta keskittyy **vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumisen vahvistamiseen.**
- Tavoitellaan
 - **uudenlaisia ratkaisuja ja kehitetään ja/tai otetaan käyttöön toimintamalleja vammaispalveluissa.**
 - **tietoisuuden lisäämistä vammaisten henkilöiden oikeuksista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä.**
- Toiminta tulee sovittaa muuhun palvelujärjestelmään ja huomioida kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö.
- Kohderyhmät: vammaiset henkilöt tai esimerkiksi heidän kanssaan toimiva sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö.
- Toiminnassa tulisi huomioida **vammaisten henkilöiden osallisuuden sekä vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuuden edistäminen läpileikkaavina periaatteina.**

Vammaispalvelulainsäädännön uudistamisen tarkoitus

- Tukea vammaisen henkilön **itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista, yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa sekä turvata yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut**. Oikeus palveluihin määrittyisi tarpeen, ei diagnoosin perusteella.
- Tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden **yksilölliset tarpeet otetaan jatkossa paremmin huomioon**.
- Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) tulee voimaan 1.1.2025. Laissa on kolmen vuoden siirtymäaika.
- Uusi vammaispalvelulaki kumoaa voimaantullessaan vanhan vammaispalvelulain.
- Vammaispalvelulain soveltamisalaa tarkentava hallituksen esitysluonnos on valmistelussa. Tavoitteena on turvata vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutuminen ja palveluiden saatavuus.

Kehittämistavoitteet 1/2

- Kehitetään ja jaetaan uusia toimintamalleja
 - 1.1.2025 voimaan tulevan **vammaispalvelulain toimeenpanemiseksi.**
 - **vammaisten henkilöiden asumispalvelujen monipuolistamiseksi ja siten vammaisten henkilöiden itsenäisemmän asumisen vahvistamiseksi.** Tavoitteena erityisesti uuden vammaispalvelulain niitä koskevien säännösten toimeenpano.
 - **vammaisten lasten ja heidän perheidensä palvelujen kehittämiseksi.** Tavoitteena erityisesti uuden vammaispalvelulain mukaisten palvelujen kehittäminen. Tavoitteena voi olla esimerkiksi vammaisten lasten laitosasumisen lakkauttamisen mahdollistaminen kehittämällä niitä korvaavia palvelun järjestämistapoja.
 - vammaisille henkilöille tarkoitetun **liikkumisen tuen palvelun järjestämiseksi käyttäjäystävällisesti ja yksilöllisten tarpeiden perusteella.** Tavoitteena erityisesti uuden vammaispalvelulain niitä koskevien säännösten toimeenpano.

Kehittämistavoitteet 2/2

- Lisätään tietoisuutta eri keinoin
 - esimerkiksi tuotetaan materiaalia ja järjestetään koulutusta **vammaisten henkilöiden oikeuksista sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä**. Kehitetään ja levitetään hyviä käytäntöjä ja materiaalia **kiinnittäen erityistä huomiota intersektionaaliseen* näkökulmaan ja vammaisten henkilöiden moninaisuuteen**, kuten eri kieli- ja kulttuuritaustan omaavien vammaisten henkilöiden erityistarpeiden huomiointiin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluprosesseissa (esimerkiksi ruotsinkieliset, saamelaiset ja romanit).

(* henkilön asemaan ja oikeuksien toteutumiseen liittyvien tekijöiden huomioon ottamista esim. sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen, alkuperä, ikä tai sosioekonominen asema)

Huomioitavaa

- Hakija voi kohdentaa hakemuksensa **yhteen tai useampaan** yllä mainituista sisällöistä.
- Hanketukea **ei myönnetä lakisääteisen perustoiminnan toimeenpanoon, vaan kehittämishankkeisiin.**
- Rahoitettavien hankkeiden tulee olla **valtakunnallisesti vaikuttavia.**
- Lisätietoa uudesta vammaispalvelulaista: Uusi vammaispalvelulaki tulee voimaan 1.1.2025. Uudistuksen tavoitteena on muun muassa toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja itsenäistä elämää. Lisätietoa uudesta laista: Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen Vammaispalvelujen käsikirja <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja//ajankohtaista/uusi-vammaispalvelulaki>

Lisätiedot

Hämeen ELY-keskuksen yhteyshenkilö:

Rahoitusasiantuntija Juulia Hutri juulia.hutri(at)ely-keskus.fi

Sosiaali- ja terveysministeriön yhteyshenkilöt:

Erityisasiantuntija Tea Hoffrén (vammaispolitiikka)

Erityisasiantuntijat Kaarina Tuokko (vammaispalvelut)

Sähköpostiosoitteet: etunimi.sukunimi(at)gov.fi

Sosiaali- ja
terveysministeriö